

Ejendommen på hjørnet af Algade og Allehelgensgade er med i Buchtrups og Fangs nye elektroniske lokalhistorie.

(Foto: Erling J.)

Historien hus for hus

Tidligere bankdirektør samler oplysninger på en ny måde om sin fødebyns udvikling sammen med Lotte Fang

Af Torben Kristensen

- Jeg er født, opvokset og har arbejdet det meste af mit liv i Roskilde. Derfor er jeg så interesseret i byens historie, fortæller Bikubens tidligere lokale direktør, Kurt Buchtrup.

Han har fundet en ny og

effektiv måde til historie hus for hus. Det foregår på en hjemmeside, så mange forskellige kan bidrage med oplysninger, der til sidst giver en samlet fortælling, som ellers aldrig ville blive samlet.

- Jeg har startet det i begyndelsen af 2015 som en hobby,

men efterhånden er jeg blevet imponeret af, hvor mange der er interesseret. Nogle dage har jeg 80 besøg på denne hjemmeside.

- Nogle dage arbejder jeg mange timer med lokalhistorien, og andre dage tager jeg en pause, forklarer den gamle

bankmand, der er imponeret over de mange nye oplysninger, som han modtager.

- Men det er sjovt at lave sådan et detektiv-arbejde. Eksempelvis har vi fået rettet nogle misforståelser omkring historien i Roskilde og Omegns Fugleskydnings Selskab.

Forskellige udgangspunkter

Den kendte lokalhistoriske fortæller, Lotte Fang, der selv har travlt med adskillige projekter, er blevet tilknyttet som særlig konsulent, der kan bidrage til Buchtrups nye lokale kronike om byens adresser.

- Jeg har ikke tid til selv at skrive noget, men jeg kan godt fortælle ham nogle historier, forklarer hun.

- Vi har et spændende samarbejde, fordi vi har så forskelligt et udgangspunkt. Kurt har en anden indgangsvinkel, når han f.eks. spørger sig selv, om det rent teknisk virkelig kunne foregå sådan og finder frem til, at det må hænge sammen på en anden måde.

- Når ingen andre nu gør det, er jeg stolt over på denne måde at kunne bidrage til at samle og bevare Roskildes historie, siger hun.

Kurt Buchtrup, der sammen med Lotte Fang, er gået i gang med at samle Roskildes historie, hus for hus.

BLÅ BOG

- Født 1946 i Roskilde og opvokset i baggården ved den gamle Roskilde Brugsforening, på hjørnet af Støden og Ringstedgade, hvor der nu er slagter og andre butikker.
- Efter eksamen fra den kommunale realskole, udlært i Roskilde Sparekasse, hvor han også blev tillidsmand.
- Aktiv i Roskilde Garden.
- 1981 kom han tilbage til hjembyen som chef for Bikubens nyåbnede afdeling (den nuværende Jyske Bank)
- 1989 overtog Bikuben Sparekassen, hvor han blev direktør frem til 1997
- 1997-2001 direktør i Høje Taastrup hos Girobank, som Bikuben var blevet en del af.
- 2001-2005 direktør hos Forumadvokaterne på Havnevej.
- Er nu aktiv pensionist som lokalhistoriker.

MATAS OG ROSKILDE AVIS

En af de adresser, som Buchtrup har samlet oplysninger om til sin nye lokalhistorie, er ejendommen Algade 2, hvor Matas og Roskilde Avis nu har til huse. Her har han blandt andet fundet frem til følgende:

- Bygningen Algade 2-Allehelgensgade 2-3 er en af Roskildes markante ejendomme fra 1840'erne, som dog har været gennem flere store ombygninger.
- Tilbage fra Middelalderen har stedet været bebygget, fordi det lå lige ved domkirken, torvet og det kongelige (gule) palæ.
- 1898 bliver huset for alvor synligt i bybilledet, fordi Allehelgensgade bliver bredere ved nedrivning af Winthers garveri på den anden side af gaden.
- Bygningen var i mange år kendt for at huse Roskilde Kontantforretning, 'Kontanten' i Folkemunde. Navnet dukker første gang op i 1917 i en butik, der kun havde facade til Algade og var startet af Carl Andersen, der døde i 1941.

- Derefter fortsatte enken sammen med Karl Waneck, der oprindeligt var 'Wienerbarn' og kom til Danmark pga. den nød, der var i Østtyskland efter nederlaget i 1. verdenskrig. Han blev udlært dekoratør og arbejdede i det københavnske stormagasinet Messen, inden han kom til RK i 1930'erne, hvor han lagde sin livsgerning og helt overtog forretningen i 1957.
- I 1964 blev RK udvidet med den sydligste del af huset i Allehelgensgade, som havde rummet en farvehandel, hvor blandt andet Preben Rasmussen fra Farvehuset er udlært.
- I 1960'erne og 70'erne var RK på sit højeste og omfattede hele kompleks på hjørnet samt et andet baghus ind mod Boesens nuværende tøjforretning. På det tidspunkt var der omkring 70 ansatte i forskellige afdelinger, systuer osv.
- Efter Wanecks død var det de to svigersønner Gillesberg og Borello, der i tur og orden stod for driften.
- 2008 lukkede RK definitivt. I mellemtiden var forretningen rykket op ad en rulletrappe til 1. sal for at give plads til Matas i stueetagen.
- Bygningerne ejes fortsat af Karin Waneck, der er datter af den tidligere storkøbmand.
- I væggen på 1. sal i Allehelgensgade nær hjørnet findes en mindeplade med teksten: 'Jeg bleu i askaen lagt ved Guds retter dig riis. Jeg bleu igjen opvagt, Gud ske lov være og priis. Ais VND Ano 1736'
- I følge overleveringen skulle pladen have været til minde om Roskilde-freden i 1658, da Danmark måtte afstå Skåne, Halland og Blekinge samt flere norske provinser til Sverige. Da Sveriges kong Gustav den 3. i 1771 besøgte Roskilde, skulle han op og se pladen og blev skuffet over, at teksten ikke havde noget med ham at gøre.